

14137

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim Yumaklı tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim.
16.07.2024

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Ülkemizde tarım ve hayvancılık, son yıllarda uygulanan yanlış politikalar dolayısıyla hem dışa bağımlı hale gelmiş hem de bu alanda çalışan sayısı önceki yıllara göre gerilemiştir. Buna bağlı olarak ülkemizdeki küçükbaş ve büyükbaş hayvan sayısı varlığı da azalmıştır. Hayvancılıkla uğraşanlar, yeteri kadar gelir elde edememeleri, maliyetlerle başa çıkamamaları dolayısıyla bu sektörü bırakmak durumunda kalmış, özellikle kırsal bölgelerde kısıtlı olan şartlar dolayısıyla çoban (sürü yöneticisi) bulunması bir hayli zor duruma gelmiştir. Bu nedenlerden dolayı Türkiye genelinde özellikle tarım ve hayvancılık sektöründe yabancı uyruklu vatandaşlar istihdam edilmektedir. Birçok bölgede de yabancı uyruklu vatandaşların kayıt dışı olarak çalıştığı bilinmektedir.

Ticaret Bakanı Sn. Ömer Bolat, 7 Temmuz 2024'te bir gazeteye verdiği röportajda, "25 bin Afgan çoban gitse tarım, hayvancılık kalmaz" şeklinde beyanda bulunmuş, Türkiye Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Merkez Birliği (TÜDKİYEB) Genel Başkanı Nihat Çelik de Türkiye'nin acilen 150 bin çobana ihtiyaç duyduğunu, hükümetin Afganistan ve Türk Cumhuriyetleri ile yabancı çoban istihdamı için görüşmeler yaptığını iddia etmiştir.

Bu itibarla;

- 1) Ticaret Bakanı Sn. Ömer Bolat'ın "25 bin Afgan çoban gitse tarım, hayvancılık kalmaz" şeklindeki açıklaması Bakanlığınızın resmi verilerinde mevcut mudur? Bu açıklama Bakanlığınızca da teyit edilmekte midir?
- 2) Yurt dışından 150 bin çoban ihtiyacının karşılanması için Afganistan ve diğer Türk Cumhuriyetleriyle hükümet tarafından görüşmeler yapıldığı iddiaları doğru mudur?
- 3) Türkiye'de kayıtlı yabancı uyruklu kaç çoban çalıştırılmaktadır? Bu çobanlar hangi milletlere mensuptur?

14137

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

- 4) Kayıt dışı çoban ve tarım işçisi çalıştırılmasına yönelik alınan tedbirler nelerdir?
- 5) Kaçak çobanlarla ilgili herhangi bir adli ve idari işlem başlatılması için girişimlerde bulunulmakta mıdır?
- 6) Bugüne kadar tespit edilen yabancı uyruklu kaçak çoban ve tarım işçisi sayısı kaçtır?
- 7) Türkiye’de hayvancılığın geliştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması için ihtiyaç duyulan çoban sayısı kaçtır?
- 8) Çoban istihdamına yönelik yapılan teşvik ve çalışmalar nelerdir?
- 9) Türkiye genelinde çobanların aldığı ortalama aylık ne kadardır?